

Bruxelles, 23.5.2018
COM(2018) 338 final

2018/0170 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în ceea ce privește cooperarea cu Parchetul European și eficacitatea investigațiilor OLAF

{SWD(2018) 251 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Motivele și obiectivele propunerii

Comisia urmărește o agendă legislativă ambițioasă pentru a consolida protecția intereselor financiare ale Uniunii. În iulie 2017, Parlamentul și Consiliul au adoptat Directiva privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal.

În octombrie 2017, Consiliul a adoptat Regulamentul de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO). Instituirea EPPO reprezintă o prioritate-cheie a Comisiei în domeniile justiției penale și luptei împotriva fraudei care aduce atingere bugetului Uniunii. EPPO va schimba în mod semnificativ peisajul instituțional al UE în domeniul luptei antifraudă. Acesta va avea competența de a efectua investigații penale și de a începe urmărirea penală în fața instanțelor din statele membre participante. Se preconizează că Parchetul European va spori coerența și eficacitatea politicii de urmărire penală a infracțiunilor care aduc atingere bugetului Uniunii și va avea drept rezultat mai multe urmăriri penale, mai multe condamnări și un nivel mai ridicat de recuperare.

Ca urmare a adoptării Regulamentului privind EPPO, Regulamentul nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) trebuie să fie adaptat.

OLAF a fost înființat în 1999 și i s-a încredințat, în special, misiunea de a efectua investigații administrative în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii. În cadrul mandatului său administrativ, OLAF investighează cazurile de nereguli administrative, precum și comportamentele infracționale. Acesta joacă un rol semnificativ în lupta împotriva fraudei, a corupției și a altor activități ilegale, prin intermediul investigațiilor sale care permit recuperări financiare, acțiuni administrative și disciplinare, precum și puneri sub acuzare și urmăriri penale. OLAF și-a utilizat competențele de investigare în contextul evoluțiilor continue ale fraudelor la adresa bugetului Uniunii. Acesta a desfășurat un număr tot mai mare de investigații, ceea ce a dus la creșterea numărului de recomandări formulate și a sumelor recomandate pentru recuperare.

În domeniul fraudei, crearea EPPO va îmbunătăți substanțial situația actuală. În prezent, OLAF efectuează investigații administrative pe baza competențelor sale administrative, care sunt limitate în comparație cu investigațiile penale. Atunci când identifică posibile infracțiuni, acesta poate doar să adreseze o recomandare autorităților judiciare naționale, dar nu are nicio garanție că se va deschide o investigație penală. Pe viitor, în statele membre participante la EPPO, OLAF va raporta astfel de infracțiuni suspectate către EPPO și va colabora cu acesta în cadrul investigațiilor sale.

În Regulamentul privind EPPO există deja dispoziții care reglementează relația dintre EPPO și OLAF. Acestea se bazează pe principiile cooperării strânse, schimbului de informații, complementarității și evitării suprapunerii acțiunilor. Aceste norme trebuie integrate și completate în Regulamentul nr. 883/2013. Prin urmare, adaptarea cadrului juridic al OLAF până când EPPO va deveni operațional reprezintă principalul factor determinant pentru modificarea Regulamentului nr. 883/2013. Pentru a asigura o tranziție lină către noul cadru, regulamentul modificat ar trebui să intre în vigoare înainte ca EPPO să devină operațional (ceea ce este prevăzut să se întâmple la sfârșitul anului 2020).

Atât EPPO, cât și OLAF au mandatul de a proteja interesele financiare ale Uniunii, fiecare în cadrul sferei sale de competență. În timp ce EPPO va efectua investigații penale care vizează cercetarea, urmărirea penală și trimiterea în judecată a autorilor infracțiunilor care afectează interesele financiare ale Uniunii și a complicilor la aceste infracțiuni, OLAF va continua să desfășoare investigații administrative, punând accentul în special pe facilitarea recuperării administrative și pe prevenirea situațiilor care ar aduce prejudicii suplimentare fondurilor UE, prin măsuri administrative. Prin urmare, activitatea viitorului EPPO și activitatea OLAF se vor concentra pe aspecte distincte, chiar dacă acestea converg spre un obiectiv comun.

De asemenea, OLAF își va continua investigațiile, la fel ca în prezent, în statele membre care nu participă în acest stadiu la EPPO. În aceste state membre, autoritățile naționale, precum și OLAF ar trebui să contribuie la crearea condițiilor pentru asigurarea unui nivel eficace și echivalent de protecție a intereselor financiare ale Uniunii pe întreg teritoriul UE.

În aceste circumstanțe, este esențial să se asigure că OLAF dispune de un cadru juridic adecvat scopului, care să îi permită să își îndeplinească rolul față de EPPO și de statele membre, precum și față de instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii. Comisia a concluzionat, în evaluarea sa privind Regulamentul nr. 883/2013, că acest regulament i-a permis OLAF să continue să producă rezultate concrete în ceea ce privește protecția bugetului Uniunii. Modificările introduse în 2013 au adus îmbunătățiri clare în ceea ce privește desfășurarea investigațiilor, cooperarea cu partenerii și drepturile persoanelor vizate. În același timp, evaluarea a scos în evidență deficiențe care au un impact asupra eficacității și a eficienței investigațiilor. Aceste constatări se referă la o paletă largă de domenii, printre care se numără instrumentele de investigare de care dispune OLAF, exercitarea competențelor OLAF, condițiile uniforme pentru desfășurarea de investigații interne, efectuarea de operațiuni de expertiză criminalistică digitală, divergențele în ceea ce privește măsurile luate ca urmare a recomandărilor OLAF, obligațiile de cooperare care le revin statelor membre și instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, precum și coerența generală a cadrului juridic.

Cu toate acestea, domeniul de aplicare al prezentei propuneri nu include abordarea tuturor aspectelor identificate în evaluare, întrucât regulamentul revizuit ar trebui să fie în vigoare până la data la care EPPO va deveni operațional. Prin urmare, prezenta propunere conține un număr limitat de modificări cu obiective precise, bazate pe cele mai clare concluzii ale evaluării. Aceste modificări esențiale sunt necesare pe termen scurt pentru a consolida cadrul care reglementează investigațiile OLAF, astfel încât OLAF să rămână un oficiu puternic și pe deplin funcțional, care să completeze, prin investigații administrative, abordarea EPPO bazată pe dreptul penal; aceste modificări nu implică însă nicio modificare a mandatului sau a competențelor OLAF.

Se pune accentul pe domeniile în care, în prezent, lipsa de claritate a anumitor dispoziții din actualul regulament creează obstacole care împiedică eficacitatea operațiunilor OLAF, în special în ceea ce privește verificările și inspecțiile la fața locului sau accesul la informații privind conturile bancare. Obiectivul modificărilor propuse este de a clarifica dispozițiile actuale și de a reduce ambiguitatea acestora pentru agenții economici vizați, pentru statele membre și pentru OLAF, consolidând, astfel, securitatea juridică. Aceste modificări îi vor permite OLAF să funcționeze într-un mod eficace și mai consecvent în toate investigațiile sale. Acest lucru este direct legat de obiectivul asigurării unei protecții solide a bugetului în întreaga Uniune, cuplat cu obiectivul oferirii unor garanții procedurale adecvate pentru agenții economici care fac obiectul investigației.

Obiectivul general al propunerii este de a consolida protecția intereselor financiare ale Uniunii. Acesta va fi realizat prin intermediul a trei obiective specifice:

- adaptarea funcționării OLAF pentru a ține seama de instituirea EPPO;
- sporirea eficacității funcției de investigare a OLAF;
- clarificarea și simplificarea anumitor dispoziții selectate din Regulamentul nr. 883/2013.

În raportul său de evaluare, Comisia a indicat deja că propunerea care conține aceste modificări cu obiective precise ar putea fi urmată de un proces mai amplu de modernizare a cadrului OLAF, care datează, în ceea ce privește aspectele sale esențiale, de la înființarea OLAF în 1999. Aceasta ar fi ocazia de a avea în vedere și alte modificări mai fundamentale care să țină seama de domeniile și de tendințele în materie de fraudă din secolul XXI și care ar trebui să se bazeze pe experiența dobândită în urma cooperării dintre EPPO și OLAF. De asemenea, această abordare ar permite să se ia în considerare și ale constatări ale evaluării, precum și aspecte ale cadrului juridic care ar putea necesita reflecții și discuții suplimentare.

Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică

Modificarea Regulamentului nr. 883/2013 este o consecință a creării EPPO și urmărește să asigure coerența cadrului juridic pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii. După adoptarea Directivei privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal și a Regulamentului privind EPPO, această modificare reprezintă încă o etapă în vederea consolidării cadrului juridic care să asigure că toate mijloacele disponibile sunt utilizate în mod eficient în lupta împotriva fraudei.

Acest lucru este deosebit de relevant în contextul în care Uniunea se orientează către următorul cadru financiar multianual. Cheltuirea eficientă și corespunzătoare a bugetului Uniunii este esențială pentru consolidarea încrederii cetățenilor UE și pentru creșterea valorii adăugate a proiectului european. Instituirea EPPO și consolidarea cadrului juridic al OLAF contribuie la realizarea obiectivului prevăzut în tratat, și anume asigurarea unui nivel ridicat de protecție a bugetului Uniunii pe întreg teritoriul Uniunii (articolul 325 din TFUE).

Coerența cu alte politici ale Uniunii

Prezenta inițiativă este în concordanță cu alte evoluții legislative menite să sporească rezistența la fraude a veniturilor, cheltuielilor și activelor Uniunii și să consolideze cooperarea între organismele de aplicare a legii.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

Temei juridic

Propunerea se întemeiază pe articolul 325 din TFUE și pe articolul 106a din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

Subsidiaritate

OLAF îndeplinește o misiune specific europeană – protecția intereselor financiare ale Uniunii în temeiul articolelor 317 și 325 din TFUE – care nu poate fi realizată, în același mod, la nivel național. Propunerea se referă la investigațiile desfășurate de un oficiu al Uniunii, care sunt în prezent reglementate printr-un regulament al Uniunii. Aceasta nu modifică responsabilitățile și competențele statelor membre în materie de combatere a fraudei care afectează interesele financiare ale Uniunii, responsabilitate pe care statele membre o împart cu Uniune, și nici nu extinde competențele și mandatul OLAF.

Propunerea se referă la relațiile cu EPPO, care va fi un organism al Uniunii instituit în temeiul unui regulament al UE. În consecință, abordarea cooperării dintre OLAF și EPPO necesită o acțiune la nivelul Uniunii.

Modificările menite să încadreze mai bine trimiterile la dreptul național în cadrul juridic al OLAF (în contextul verificărilor și inspecțiilor la fața locului și al admisibilității rapoartelor OLAF) și asistența furnizată de către statele membre (în special pentru a-i acorda OLAF acces la datele bancare) sunt necesare pentru a garanta faptul că investigațiile OLAF se desfășoară într-un mod eficace și mai coerent pe teritoriul întregii Uniuni. Acest lucru este necesar pentru ca OLAF să își utilizeze în mod eficace instrumentele de investigare în toate statele membre pentru a proteja un interes european (interesele financiare ale Uniunii), oferind, totodată, garanții procedurale adecvate agenților economici care fac obiectul investigațiilor OLAF. Aceste obiective necesită o acțiune la nivelul UE.

Proportionalitate

Modificările propuse se limitează la ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivele propuse și respectă, prin urmare, principiul proporționalității.

Modificările referitoare la EPPO sunt o consecință a adoptării Regulamentului 2017/1939. Acestea se limitează la ceea ce este necesar pentru a adapta funcționarea OLAF astfel încât să reflecte principiile relației dintre EPPO și OLAF, care sunt prevăzute în respectivul regulament.

În plus, sunt abordate anumite aspecte limitate ale regulamentului în cazurile în care, în practică, s-au constatat unele deficiențe ale sistemului actual. Deși concluziile evaluării au avut o sferă de acoperire largă, se propun modificări doar dacă acestea sunt esențiale pe termen scurt pentru a se asigura eficacitatea investigațiilor OLAF. Modificările concrete nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv și pentru asigurarea unui echilibru între diferitele interese juridice în cauză. Dispozițiile privind desfășurarea verificărilor la fața locului sunt modificate numai în măsura în care este necesar pentru a se asigura că OLAF poate folosi acest instrument de investigare în mod eficace în toate statele membre. Aceste modificări nu afectează aplicarea dreptului național în situațiile în care acesta rămâne relevant, și anume atunci când autoritățile naționale sunt invitate să asiste OLAF în conformitate cu normele de procedură naționale. Acest principiu se aplică și pentru noile dispoziții privind accesul la informațiile bancare: deși este necesar să se clarifice în regulament faptul că autoritățile naționale competente ar trebui să asiste OLAF în obținerea accesului la astfel de informații, care sunt esențiale pentru descoperirea multor tipuri de fraudă, autoritățile respective trebuie să respecte dreptul național atunci când acordă această asistență.

Alegerea instrumentului

Regulamentul nr. 883/2013 trebuie modificat prin același tip de instrument.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Evaluarea Regulamentului nr. 883/2013

La 2 octombrie 2017, Comisia a adoptat raportul privind evaluarea aplicării Regulamentului nr. 883/2013. Raportul respectiv a fost însoțit de un aviz al Comitetului de supraveghere al OLAF.

În evaluare s-a ajuns la concluzia că regulamentul i-a permis OLAF să producă rezultate concrete în ceea ce privește protecția bugetului Uniunii. De asemenea, în evaluare s-au identificat o serie de deficiențe care au un impact negativ asupra eficacității investigațiilor OLAF. Aceste constatări se referă la o paletă largă de domenii legate de punerea în aplicare a regulamentului. Aspectele abordate în propunere, care sunt considerate esențiale pe termen

scurt pentru a consolida cadrul care reglementează investigațiile OLAF, sunt rezumate în cele ce urmează.

În ceea ce privește desfășurarea investigațiilor, competențele de investigare ale OLAF decurg din diverse acte legislative ale Uniunii, inclusiv din regulament. În mai multe cazuri, actele respective fac ca aplicarea acestor competențe să fie supusă în același timp unor condiții de drept național, în special în ceea ce privește verificările și inspecțiile la fața locului pentru agenții economici și operațiunile de expertiză criminalistică digitală realizate pe teritoriul statelor membre. Evaluarea a arătat că nu este clar în ce măsură Regulamentul nr. 883/2013 prevede aplicabilitatea dreptului național. Interpretările diferite ale dispozițiilor relevante și diferențele dintre legislațiile naționale duc la o fragmentare în exercitarea competențelor de investigare ale OLAF și chiar afectează capacitatea OLAF de a-și desfășura investigațiile în mod eficace în toate statele membre.

Evaluarea a arătat, de asemenea, că ar trebui să se evalueze necesitatea de a dispune de un acces îmbunătățit la informațiile privind conturile bancare în condiții adecvate, precum și posibilitatea acordării acestui acces, care ar putea avea un rol esențial în descoperirea multor cazuri de fraudă sau de nereguli. În domeniul TVA, a reieșit din evaluare că mandatul OLAF ar trebui să fie clarificat și consolidat.

Evaluarea a identificat, de asemenea, anumite situații de cooperare cu autoritățile naționale în care OLAF a întâmpinat dificultăți în obținerea asistenței necesare, recunoscând, în același timp, că serviciile de coordonare antifraudă instituite prin Regulamentul nr. 883/2013 au reprezentat o evoluție cu impact pozitiv în această privință.

În ceea ce privește măsurile luate în urma investigațiilor, evaluarea a identificat că factorul cel mai important care afectează măsurile luate în urma recomandărilor formulate de OLAF se referă la normele privind admisibilitatea probelor colectate de OLAF în cadrul procedurilor judiciare naționale. Regulamentul prevede că rapoartele OLAF constituie elemente de probă admisibile în același mod și în aceleași condiții ca și rapoartele administrative redactate de inspectorii administrativi naționali. Evaluarea a sugerat că, în unele state membre, această regulă nu asigură în mod suficient eficacitatea activităților OLAF.

Regulamentul prevede, de asemenea, că OLAF are misiunea de a furniza statelor membre asistență în coordonarea acțiunilor lor de protejare a intereselor financiare ale Uniunii. Acesta este un element esențial al mandatului OLAF, care constă în sprijinirea cooperării transfrontaliere între statele membre. Cu toate acestea, regulamentul nu conține dispoziții detaliate privind modalitățile de realizare a coordonării.

În cele din urmă, evaluarea a identificat o serie de dispoziții ale regulamentului care ar putea fi clarificate.

Consultarea părților interesate

Regulamentul nr. 883/2013 reglementează desfășurarea investigațiilor OLAF și mecanismele de cooperare cu partenerii instituționali. Grupurile de părți interesate asupra cărora acesta are un impact sunt bine definite, în general din cadrul instituțional al Uniunii și dintre autoritățile relevante ale statelor membre. Nu se poate considera că publicul larg este afectat în mod direct de dispozițiile regulamentului, că este responsabil de aplicarea lor sau că deține dovezi specifice necesare pentru revizuire. Prin urmare, nu s-a efectuat o consultare publică deschisă.

Foaia de parcurs pentru această inițiativă a rămas deschisă timp de 4 săptămâni pentru feedback din partea publicului, dar nu s-a primit nicio observație.

A fost organizată o consultare cu obiective precise a grupurilor relevante de părți interesate:

- autoritățile naționale (serviciile de coordonare antifraudă și autoritățile judiciare, de aplicare a legii și de management) au fost consultate în cadrul unui sondaj. Au fost vizate toate statele membre, sondajul fiind diseminat prin intermediul serviciilor de coordonare antifraudă, și s-au primit 44 de răspunsuri din 21 de state membre diferite;
- instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii au fost consultate în cadrul unui sondaj, în urma căruia s-au primit 28 de răspunsuri;
- cadrele universitare și avocații apărării și-au exprimat punctele de vedere în cadrul unui atelier pe această temă.

Marea majoritate a părților interesate consultate au fost de acord cu posibila modificare a Regulamentului nr. 883/2013 în vederea creării viitoare a EPPO, pentru a permite OLAF și EPPO să coopereze îndeaproape și să își exercite fiecare mandatul în mod eficace. Există un consens larg în favoarea necesității unor norme clare, astfel încât să se evite suprapunerile, să se asigure cel mai ridicat nivel de complementaritate și să se evite lacunele.

Părțile interesate consultate au fost de acord, într-o măsură mai mare sau mai mică, cu necesitatea de a modifica Regulamentul nr. 883/2013 în vederea îmbunătățirii eficacității investigațiilor OLAF. Necesitatea îmbunătățirii capacității OLAF de a efectua investigații în mod eficace și coerent în toate statele membre a fost sprijinită de majoritatea respondenților. De asemenea, majoritatea respondenților s-au exprimat în favoarea clarificării și consolidării regulamentului în ceea ce privește TVA-ul și accesul OLAF la datele bancare. Respondenții au exprimat opinii divergente cu privire la aspecte cum ar fi admisibilitatea în cadrul procedurilor naționale a rapoartelor OLAF sau rolul și mandatul serviciilor de coordonare antifraudă.

La 16 februarie 2018, COREPER a aprobat documentul intitulat „Rezultatul lucrărilor în ceea ce privește raportul Comisiei privind evaluarea punerii în aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013”. Acesta invită Comisia să se concentreze în primul rând pe aspectele care sunt necesare pentru ca OLAF să poată coopera în mod adecvat cu EPPO, dar fără a extinde competențele și atribuțiile OLAF. De asemenea, documentul enumeră o serie de teme pe care anumite delegații și-ar dori să le regăsească în propunere.

Revizuirea Regulamentului nr. 883/2013 a fost, de asemenea, discutată de miniștrii justiției din statele membre, mai întâi în cadrul reuniunii informale de la Sofia din 26 ianuarie 2018, apoi în cadrul Consiliului Justiție și Afaceri Interne care a avut loc la Bruxelles în perioada 8-9 martie 2018. Consiliul a subliniat caracterul esențial al cooperării dintre EPPO și OLAF și faptul că aceasta ar trebui să se bazeze pe repartizarea clară a competențelor și a responsabilităților și pe complementaritate, evitând concurența între activități sau suprapunerea acestora. Regulamentul nr. 883/2013 ar trebui să reflecte dispozițiile prevăzute în Regulamentul privind EPPO în ceea ce privește relația dintre cele două oficii.

La elaborarea propunerii, s-a ținut cont și de avizul nr. 2/2017 al Comitetului de supraveghere al OLAF privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 883/2013. Avizul evidențiază faptul că regulamentul modificat ar trebui să stabilească baze uniforme pentru toate investigațiile, astfel încât să se evite fragmentarea și dificultățile de interpretare și să se consolideze claritatea juridică și garanțiile procedurale. Acesta abordează necesitatea accesului la informațiile referitoare la conturile bancare și transferurile de bani, precum și a investigării fraudei în domeniul TVA care are loc în interiorul UE. În aviz, se solicită, de asemenea, exercitarea controlului jurisdicțional și consolidarea garanțiilor procedurale și controlul acestora, în special în contextul instituirii EPPO și în vederea îmbunătățirii admisibilității probelor colectate de OLAF în procedurile judiciare. Avizul subliniază nevoia

de claritate în interacțiunea viitoare dintre OLAF și EPPO. În sfârșit, în aviz se solicită clarificarea rolului și a mandatului Comitetului de supraveghere și accesul acestuia la informații referitoare la funcția de investigare a OLAF.

În plus, consultarea amplă a părților interesate, organizată în scopul evaluării aplicării Regulamentului nr. 883/2013, sprijină analiza care însoțește propunerea.

Obținerea și utilizarea expertizei

Studiul extern realizat pentru evaluarea Regulamentului nr. 883/2013 și mai multe studii independente au fost utilizate în sprijinul elaborării propunerii. Experții au fost consultați în cadrul unui atelier de consacrat acestei teme.

Evaluarea impactului

Nu a fost considerată necesară o evaluare a impactului. Propunerea este însoțită de un document de lucru analitic al serviciilor Comisiei care face uz extins de raportul de evaluare, de studiile externe și de rezultatele consultărilor menționate mai sus.

Drepturile fundamentale

Drepturile fundamentale sunt protejate în cadrul investigațiilor OLAF, inclusiv prin dispozițiile specifice privind garanțiile procedurale prevăzute în Regulamentul nr. 883/2013 și în Regulamentul nr. 2185/1996 referitoare la verificările și inspecțiile la fața locului. În plus, OLAF trebuie să asigure, în general, că activitățile sale respectă drepturile consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”).

Un nou articol 9 privind garanțiile procedurale a fost introdus cu ocazia adoptării Regulamentului nr. 883/2013. Articolul 9 reia o serie de principii esențiale în investigațiile OLAF; printre acestea se numără, în special, obligația OLAF de a căuta probe în favoarea și împotriva persoanei vizate, dreptul la o investigație obiectivă și imparțială, prezumția de nevinovăție și dreptul de a evita autoincriminarea. Articolul 9 conține, de asemenea, dispoziții specifice care se referă, printre altele, la următoarele aspecte:

- dreptul persoanelor vizate și al martorilor la un preaviz înainte de a fi interogați/audiați;
- pentru persoanele vizate, dreptul de a formula observații privind faptele cazului după încheierea investigației și înainte de redactarea concluziilor, precum și obligația OLAF de a face referire la toate aceste observații în raportul final al investigației;
- pentru martori, dacă apar probe conform cărora un martor poate fi persoană vizată, dreptul ca audierea să se încheie și ca persoana audiată să fie informată cu privire la drepturile sale;
- dreptul persoanelor audiate de a utiliza oricare dintre limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii (funcționarilor și celorlalți agenți ai Uniunii li se poate cere să utilizeze o limbă oficială a instituțiilor Uniunii pe care o cunosc aprofundat) și să aprobe sau să formuleze observații privind procesul-verbal al audierii; pentru persoanele vizate, aceste drepturi sunt completate de dreptul ca persoana vizată să fie asistată de o persoană la alegerea sa și să primească o copie a procesului-verbal al audierii;
- dreptul funcționarilor, al altor agenți, al membrilor instituțiilor sau organismelor Uniunii, al directorilor unui oficiu sau ai unei agenții sau al membrilor de personal de a fi informați atunci când reiese dintr-o investigație că aceștia ar putea fi persoane vizate și dreptul lor de a formula observații în

cazul în care OLAF informează autoritățile naționale înainte de a începe o investigație internă sau în cursul unei astfel de investigații.

Noul articol 9 privind garanțiile procedurale este completat de dispoziții privind:

- necesitatea unei autorizații scrise din partea directorului general pentru realizarea sarcinilor de investigare, care să indice obiectul, scopul și temeiul juridic al investigației, precum și competențele care decurg din acesta [articolul 7 alineatul (2)];
- un control al legalității [articolul 17 alineatul (7)] care să evalueze legalitatea (inclusiv respectarea garanțiilor procedurale și a drepturilor fundamentale), proporționalitatea și necesitatea activităților de investigare, înainte de desfășurarea acestor activități, precum și revizuirea generală a rapoartelor finale;
- dispoziții referitoare la confidențialitate și la protecția datelor (articolul 10);
- diverse controale interne și externe (posibilitatea ca orice persoană afectată de o investigație să adreseze o plângere către OLAF și controale efectuate de către Comitetul de supraveghere, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor, Ombudsmanul European, Curtea de Conturi Europeană și Curtea Europeană de Justiție, în conformitate cu mandatele fiecărei instituții).

Acest set de dispoziții și controale stabilește un standard pentru salvagardarea garanțiilor procedurale și a drepturilor fundamentale ale persoanelor implicate în investigațiile OLAF, care este corespunzător și adaptat la faptul că OLAF desfășoară investigații administrative, pe baza competențelor sale administrative. În plus, investigațiile OLAF sunt completate de un raport și de recomandări în urma cărora alte autorități iau măsuri ulterioare, atunci când este cazul. Atunci când astfel de alte autorități pregătesc o decizie care afectează situația juridică a persoanelor vizate, se aplică și alte drepturi și garanții procedurale, în conformitate cu cadrul juridic aplicabil.

Cadrul juridic privind garanțiile procedurale aferente investigațiilor OLAF, astfel cum rezultă din Regulamentul nr. 883/2013, a fost considerat în general în evaluare ca o îmbunătățire cu efecte pozitive asupra protecției drepturilor persoanelor care fac obiectul unei investigații a OLAF. În această privință, evaluarea nu a arătat că ar fi necesară o revizuire a dispozițiilor existente.

Modificările propuse nu au un impact asupra echilibrului general dintre competențele de investigare ale OLAF și drepturile procedurale ale persoanelor care fac obiectul investigațiilor. Competențele OLAF nu se vor modifica prin această inițiativă, dar vor fi clarificate în mai multe privințe. Modificările propuse cu privire la desfășurarea verificărilor și a inspecțiilor la fața locului mențin competențele actuale și ar încadra mai bine aplicarea dreptului național, oferind totodată mai multă claritate cu privire la garanțiile aplicabile și drepturile agenților economici vizati.

În plus, propunerea clarifică faptul că garanțiile procedurale prevăzute în Regulamentul nr. 883/2013, precum și în alte acte ale Uniunii, se aplică în cazul acestor verificări și inspecții la fața locului. Printre acestea se numără dreptul la evitarea autoincriminării, dreptul de a fi asistat de o persoană la alegere și dreptul de a utiliza una dintre limbile statului membru în care se efectuează verificarea. Se vor aplica și alte garanții atunci când asistența autorităților naționale este necesară pentru efectuarea verificării în cazul în care agentul economic se opune verificării sau în alte cazuri în care autoritățile statelor membre oferă OLAF asistență în cadrul unei verificări. În astfel de cazuri se aplică dreptul național, inclusiv garanțiile

procedurale, în contextul obligației generale a statelor membre de a asigura eficacitatea acțiunilor OLAF.

Cooperarea dintre OLAF și EPPO, precum și noile dispoziții privind asistența din partea autorităților naționale în ceea ce privește accesul la date bancare și cooperarea cu Eurofisc pot necesita efectuarea unor schimburi de date cu caracter personal. OLAF aplică dispozițiile Regulamentului nr. 45/2001 în cazul acestor schimburi. Pentru a reflecta practica actuală și pentru a consolida protecția datelor, propunerea modifică articolul 10 alineatul (4), în temeiul căruia OLAF avea posibilitatea de a desemna un responsabil cu protecția datelor și transformă această posibilitate într-o obligație.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Modificările propuse ale regulamentului nu au implicații pentru bugetul Uniunii.

5. ALTE ELEMENTE

Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare

În conformitate cu Orientările privind o mai bună legiferare, nu este necesar să se întocmească un plan de punere în aplicare pentru un regulament.

În contextul instituirii EPPO și al definirii modalităților detaliate de cooperare operațională, vor trebui încheiate acorduri de lucru între OLAF și EPPO.

Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii

I. Relațiile cu EPPO

Principii generale

Articolul 1 alineatul (4a) și articolul 12g stabilesc principiile generale ale relației dintre OLAF și EPPO. Acestea reflectă articolul 101 din Regulamentul 2017/1939 care impune o relație strânsă de complementaritate, astfel încât toate mijloacele disponibile să fie utilizate pentru protejarea bugetului Uniunii. Se prevăd acorduri de lucru, întrucât acestea vor fi necesare pentru specificarea modalităților concrete de realizare a cooperării și a schimbului de informații.

Raportarea către EPPO

Articolul 12c prevede obligația OLAF de a raporta EPPO fără întârziere orice comportament referitor la care EPPO ar putea să își exercite competența, în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul 2017/1939. Raportul ar trebui să conțină informațiile minime prevăzute la articolul 24 din Regulamentul 2017/1939. I se conferă OLAF competența de a realiza o evaluare preliminară a informațiilor primite pentru a se asigura că informațiile transmise EPPO sunt suficient justificate și conțin elementele necesare. Articolul 12c reflectă, de asemenea, dispozițiile Regulamentului 2017/1939, prevăzând că OLAF poate fi invitat de către instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii să efectueze această verificare în numele lor.

Evitarea suprapunerii investigațiilor, sprijinirea EPPO și investigațiile complementare

Articolul 12d reflectă articolul 101 alineatul (2) din Regulamentul 2017/1939, care prevede că OLAF nu trebuie să înceapă o investigație paralelă asupra aceluiași fapt care fac obiectul unei investigații desfășurate de EPPO. Acesta stabilește, de asemenea, un mecanism de consultare prin care se verifică dacă EPPO desfășoară o investigație.

Articolul 12e conține norme procedurale specifice care se aplică cererilor transmise de EPPO către OLAF pentru sprijinirea sau completarea activității EPPO, în conformitate cu articolul 101 alineatul (3) din Regulamentul 2017/1939.

Articolul 12f prevede că, în cazuri justificate în mod corespunzător, pentru a permite adoptarea unor măsuri asigurătorii sau a unor acțiuni financiare, disciplinare sau administrative, OLAF poate să înceapă sau să continue o investigație administrativă în completarea investigației penale desfășurate de EPPO. Acest lucru este în concordanță cu Regulamentul 2017/1939, care precizează că ar trebui utilizate toate mijloacele disponibile pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii [articolul 101 alineatul (1)] și că regula de evitare a suprapunerii nu ar trebui să aducă atingere competenței OLAF de a începe din propria inițiativă o investigație administrativă, în strânsă consultare cu EPPO (considerentul 103). Această dispoziție permite efectuarea de investigații administrative care nu vizează stabilirea unor posibile elemente de infracțiune, ci se concentrează pe asigurarea recuperării sau pregătirea terenului pentru aplicarea unor măsuri administrative sau disciplinare. Printre situațiile în care acțiunea administrativă poate completa în mod util activitatea EPPO se numără, de exemplu, recuperarea administrativă atunci când există riscul de prescripție sau când sumele în cauză sunt foarte ridicate ori necesitatea de a se evita cheltuieli suplimentare în situații de risc prin măsuri administrative.

Pentru a proteja eficacitatea investigațiilor și a urmăririlor penale desfășurate de EPPO, articolul 12f îi permite EPPO să prezinte obiecții cu privire la începerea sau continuarea unei investigații de către OLAF sau la realizarea anumitor acțiuni în cadrul unei astfel de investigații. Această posibilitate este conformă cu articolul 101 alineatul (3) din Regulamentul 2017/1939, întrucât, în astfel de cazuri, neexprimarea de către EPPO a unei obiecții este echivalentă din punct de vedere funcțional cu o cerere formulată în temeiul acestei dispoziții.

Alte dispoziții

Sunt propuse mai multe adaptări ale dispozițiilor existente ale Regulamentului nr. 883/2013 pentru a reflecta instituirea EPPO [articolul 8 alineatele (1) și (4), articolul 9 alineatul (4), articolul 16, articolul 17 alineatele (5) și (8)].

II. Sporirea eficacității funcției de investigare a OLAF

Verificările și inspecțiile la fața locului și asistența din partea autorităților naționale

Propunerea vizează eliminarea ambiguităților și a obstacolelor identificate în evaluare, îmbunătățind încadrarea trimerilor la dreptul național, pentru a asigura aplicarea într-un mod mai eficace și mai coerent a competențelor OLAF de a desfășura verificări și inspecții la fața locului, fără a modifica însă modul în care funcționează regulamentul în ceea ce privește statele membre.

Modificarea articolului 3 clarifică faptul că desfășurarea de către OLAF a verificărilor și inspecțiilor la fața locului, atunci când agenții economici se supun unei verificări a OLAF, face exclusiv obiectul dreptului Uniunii (Regulamentele nr. 883/2013 și nr. 2185/1996). Acest lucru include garanțiile procedurale prevăzute în Regulamentul nr. 883/2013 și în Regulamentul nr. 2185/1996, a căror aplicare în contextul verificărilor și inspecțiilor la fața locului este clarificată la articolul 3 alineatul (5). În cazul în care agentul economic nu cooperează și OLAF trebuie să se bazeze pe autoritățile naționale sau să primească asistență din partea acestora din alte motive, articolul 3 alineatul (7) și articolul 7 alineatul (3) mențin principiul conform căruia această asistență este furnizată în conformitate cu dreptul național. Articolul 3 alineatul (3) prevede obligația agenților economici de a coopera cu OLAF în cadrul investigațiilor sale.

Aceste modificări ale articolului 3, care se referă la dreptul aplicabil pentru desfășurarea verificărilor și inspecțiilor la fața locului, sunt clarificări conforme cu interpretarea Regulamentului nr. 883/2013 pe care a oferit-o Tribunalul în hotărârea sa recentă din 3 mai 2018 în cauza T-48/16, Sigma Orionis SA/Comisia Europeană¹. Tribunalul a hotărât că, în cazul în care agentul economic nu se opune, verificările și inspecțiile la fața locului sunt efectuate de OLAF în temeiul Regulamentului nr. 883/2013 și al Regulamentului nr. 2185/1996, precum și al autorizației scrise din partea directorului general al OLAF. Dreptul Uniunii prevalează asupra dreptului național în cazul în care o chestiune este reglementată de Regulamentul nr. 883/2013 sau Regulamentul nr. 2185/1996. Mai mult, Tribunalul concluzionează că dispozițiile (prevăzute în Regulamentul nr. 2185/1996) privind posibila opoziție a agentului economic vizat față de o verificare nu implică existența unui „drept de opoziție”, ci prevăd pur și simplu consecința unei astfel de opoziții, și anume faptul că verificarea li se poate impune cu asistența oferită de autoritățile naționale (pe baza dreptului național). În ceea ce privește garanțiile procedurale, Tribunalul reamintește că OLAF trebuie să respecte drepturile fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în dreptul Uniunii, în special în Cartă.

Modificările articolului 8 alineatele (2) și (3) și ale articolului 12 alineatul (3) sunt menite să asigure eficacitatea acțiunilor OLAF, în cazurile în care regulamentul face trimitere la aplicarea dreptului național.

Informații privind conturile bancare

Articolul 7 alineatul (3) se modifică pentru a clarifica obligația statelor membre de a oferi OLAF asistență prin transmiterea de informații privind conturile bancare. Pentru a spori eficacitatea investigațiilor OLAF, aceste informații ar trebui să includă informații cu privire la titularii conturilor bancare, conținute în registrele naționale centralizate ale conturilor bancare sau în sistemele de extragere a datelor din statele membre (a 5-a directivă privind combaterea spălării banilor, aprobată de colegiul directorilor Uniunii în decembrie 2017). În cazurile în care sunt necesare aceste cunoștințe pentru a înțelege *modus operandi* al fraudei investigate, ar trebui transmise, de asemenea, informații privind tranzacțiile financiare. Se va menține principiul deja consacrat în regulamentul potrivit căruia această asistență va fi furnizată în conformitate cu dreptul național.

TVA

Articolul 3 alineatul (1) este clarificat pentru a garanta că OLAF poate desfășura verificări și inspecții la fața locului în toate domeniile care țin de mandatul său. În plus, pentru a permite o cooperare eficientă cu statele membre, modificarea articolului 12 alineatul (5) îi permite OLAF să facă schimb de informații cu rețeaua Eurofisc, instituită prin Regulamentul nr. 904/2010.

Admisibilitatea probelor colectate de OLAF

Modificarea articolului 11 alineatul (2) menține principiul echivalenței normelor aplicabile rapoartelor administrative elaborate de inspectorii administrativi naționali în contextul procedurilor penale. Aceasta introduce principiul admisibilității rapoartelor OLAF, sub rezerva verificării autenticității acestora, în cadrul procedurilor judiciare care nu sunt de natură penală în fața instanțelor naționale și în procedurile administrative din statele membre. În cele din urmă, această dispoziție prevede admisibilitatea rapoartelor în cadrul procedurilor administrative și judiciare la nivelul Uniunii. Acest lucru va îmbunătăți utilizarea eficace a rezultatelor investigațiilor OLAF, fără a aduce însă atingere evaluării acestor probe.

¹ Nepublicată încă. A se vedea punctele 73-118.

Serviciile de coordonare antifraudă

Articolul 12a aduce precizări suplimentare cu privire la rolul pe care îl joacă serviciile de coordonare antifraudă din statele membre în asigurarea faptului că OLAF dispune de asistența de care are nevoie pentru ca investigațiile sale să fie eficace. Organizarea și competențele acestor servicii țin în continuare de competența fiecărui stat membru. Serviciile de coordonare antifraudă pot sprijini OLAF în investigațiile sale externe și interne și în activitățile sale de coordonare și pot să coopereze între ele.

Activități de coordonare

Articolul 12b introduce o nouă dispoziție care precizează ce activități de coordonare poate desfășura OLAF.

III. Clarificare și simplificare

Modificarea articolului 4 alineatul (2) adaptează desfășurarea operațiunilor de expertiză criminalistică digitală la progresul tehnologic.

Modificările introduse la articolul 3 alineatul (9), la articolul 11 alineatul (3) și la articolul 12 alineatul (1) sporesc coerența normelor privind investigațiile interne și externe.

Modificarea articolului 7 alineatul (6) clarifică faptul că instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii pot consulta în orice moment OLAF pentru a se pronunța cu privire la măsurile asigurătorii.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în ceea ce privește cooperarea cu Parchetul European și eficacitatea investigațiilor OLAF**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 325, coroborat cu Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 106a,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi²,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Prin adoptarea Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului³ și a Regulamentului (UE) 2017/1939 al Consiliului⁴, Uniunea a consolidat în mod substanțial mijloacele disponibile pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal. Parchetul European („EPPO”) va avea competența de a efectua investigații penale și puneri sub acuzare în legătură cu infracțiunile care aduc atingere bugetului Uniunii, astfel cum sunt definite în Directiva (UE) 2017/1371, în statele membre participante.
- (2) Oficiul European de Luptă Antifraudă (denumit în continuare „oficiul”) efectuează investigații administrative care vizează nereguli administrative, precum și comportamente infracționale. La sfârșitul investigațiilor sale, acesta poate formula recomandări judiciare în atenția autorităților judiciare naționale pentru a permite punerea sub acuzare și urmărirea penală în statele membre. Pe viitor, în statele membre participante la EPPO, oficiul va raporta infracțiunile suspectate către EPPO și va colabora cu acesta în cadrul investigațiilor sale.
- (3) Prin urmare, Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ ar trebui să fie modificat după adoptarea Regulamentului

² JO C [...], [...], p. [...].

³ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁴ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p.1).

⁵ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și

(UE) 2017/1939. Dispozițiile care reglementează relația dintre EPPO și oficiu ar trebui să se reflecte în Regulamentul (UE) 2017/1939 și să fie completate prin normele prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013, astfel încât să se asigure cel mai înalt nivel de protecție a intereselor financiare ale Uniunii prin crearea de sinergie între cele două organisme.

- (4) Având în vedere obiectivul lor comun de a proteja integritatea bugetului Uniunii, oficiul și EPPO ar trebui să stabilească și să mențină o relație strânsă bazată pe cooperare loială și menită să asigure complementaritatea mandatelor lor respective și coordonarea acțiunii lor, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare al cooperării consolidate pentru instituirea EPPO. În cele din urmă, această relație ar trebui să contribuie la garantarea faptului că sunt utilizate toate mijloacele pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, evitându-se totodată duplicarea inutilă a eforturilor.
- (5) Regulamentul (UE) 2017/1939 prevede obligația oficiului, precum și a tuturor instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor Uniunii și a autorităților naționale competente, de a raporta EPPO, fără întârzieri nejustificate, comportamentele infracționale referitor la care EPPO ar putea să își exercite competența. Dat fiind că mandatul oficiului este de a efectua investigații administrative în cazurile de fraudă, corupție și orice alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, acesta este în poziția ideală și dispune de mijloacele necesare pentru a acționa ca partener natural și sursă privilegiată de informații pentru EPPO.
- (6) Elemente care indică un posibil comportament infracțional care ține de competența EPPO pot fi regăsite, în practică, în acuzațiile inițiale primite de oficiu sau pot reieși numai în cursul investigației administrative inițiate de oficiu pe motivul suspectării unei nereguli administrative. Pentru a-și respecta obligația de raportare către EPPO, oficiul ar trebui, după caz, să raporteze comportamentul infracțional în orice moment înainte de începerea unei investigații sau în cursul unei investigații.
- (7) Regulamentul (UE) 2017/1939 specifică elementele minime pe care ar trebui să le cuprindă rapoartele, ca regulă generală. S-ar putea ca oficiul să aibă nevoie să efectueze o evaluare preliminară a acuzațiilor pentru a verifica aceste elemente și a colecta informațiile necesare. Oficiul ar trebui să realizeze această evaluare cât mai repede posibil și prin mijloace care nu riscă să compromită o eventuală investigație penală viitoare. După ce își finalizează evaluarea, oficiul ar trebui să informeze EPPO atunci când este identificată o suspiciune privind o infracțiune din sfera sa de competență.
- (8) Având în vedere cunoștințele de specialitate ale oficiului, instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii ar trebui să poată face apel la oficiu pentru a efectua o astfel de evaluare preliminară a acuzațiilor care le sunt aduse la cunoștință.
- (9) În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, oficiul nu ar trebui, în principiu, să înceapă o investigație administrativă paralelă cu o investigație desfășurată de EPPO referitor la aceleași fapte. Cu toate acestea, în anumite cazuri, protecția intereselor financiare ale Uniunii poate necesita efectuarea de către oficiu, înainte de încheierea procedurilor penale inițiate de EPPO, a unei investigații administrative complementare cu scopul de a verifica dacă ar trebui luate măsuri asigurătorii sau acțiuni financiare, disciplinare sau administrative. Desfășurarea unor astfel de investigații complementare

de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

ar putea fi adecvată, printre altele, atunci când este necesară pentru a se recupera sume datorate bugetului Uniunii care fac obiectul unor termene de prescripție, atunci când sumele expuse riscului sunt foarte ridicate sau atunci când este necesar să se evite cheltuieli suplimentare în situații de risc prin măsuri administrative.

- (10) Regulamentul (UE) 2017/1939 prevede că EPPO poate solicita oficiului să desfășoare astfel de investigații complementare. În situațiile în care EPPO nu solicită o investigație complementară, ar trebui totuși ca o astfel de investigație să poată fi desfășurată la inițiativa oficiului, în anumite condiții. În special, EPPO ar trebui să poată formula obiecții cu privire la începerea sau continuarea unei investigații de către oficiu sau la realizarea de către oficiu a unor acțiuni de investigare specifice. Motivele acestei obiecții ar trebui să se bazeze pe necesitatea de a proteja eficacitatea investigației EPPO și ar trebui să fie proporționale cu acest obiectiv. Oficiul ar trebui să se abțină să realizeze acțiunea în legătură cu care EPPO a formulat o obiecție. În cazul în care EPPO nu formulează obiecții, investigația oficiului ar trebui să se desfășoare în strânsă consultare cu EPPO.
- (11) Oficiul ar trebui să sprijine activ EPPO în cursul investigațiilor sale. În acest sens, EPPO îi poate solicita oficiului să sprijine sau să completeze investigațiile penale ale acestuia prin exercitarea competențelor care îi revin în temeiul prezentului regulament. În aceste cazuri, oficiul ar trebui să efectueze aceste operațiuni în limitele competențelor sale și în cadrul prevăzut în prezentul regulament.
- (12) Pentru a se asigura coordonarea eficace dintre oficiu și EPPO, aceste organisme ar trebui să facă schimb de informații în mod continuu. Schimbul de informații în etapele anterioare începerii investigațiilor de către oficiu și de către EPPO este deosebit de relevant pentru a asigura o coordonare corespunzătoare între acțiunile fiecărui organism și pentru a evita duplicarea eforturilor. Oficiul și EPPO ar trebui să precizeze modalitățile și condițiile aferente acestui schimb de informații în cadrul acordurilor de lucru.
- (13) În Raportul Comisiei privind evaluarea aplicării Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013⁶, adoptat la 2 octombrie 2017, s-a concluzionat că modificările din 2013 ale cadrului juridic au adus îmbunătățiri clare în ceea ce privește desfășurarea investigațiilor, cooperarea cu partenerii și drepturile persoanelor vizate. În același timp, evaluarea a scos în evidență anumite deficiențe care au un impact asupra eficacității și a eficienței investigațiilor.
- (14) Este necesar ca modificarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 să abordeze constatările cele mai neechivoce ale Comisiei. Aceste modificări esențiale sunt necesare pe termen scurt pentru a consolida cadrul care reglementează investigațiile oficiului, astfel încât acesta să rămână un oficiu puternic și pe deplin funcțional, care să completeze, prin investigații administrative, abordarea EPPO bazată pe dreptul penal, aceste modificări neimplicând însă nicio modificare a mandatului sau a competențelor oficiului. Acestea se referă în principal la domeniile în care, în prezent, lipsa de claritate a regulamentului împiedică buna desfășurare a investigațiilor oficiului, cum ar fi efectuarea de verificări la fața locului, posibilitatea de acces la informații privind conturile bancare sau admisibilitatea ca mijloc de probă a rapoartelor întocmite de oficiu.

⁶

COM(2017) 589. Raportul a fost însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei cuprinzând o evaluare, SWD(2017) 332, și de un aviz al Comitetului de supraveghere al oficiului, Avizul 2/2017.

- (15) Aceste modificări nu afectează garanțiile procedurale aplicabile în cadrul investigațiilor. Oficiul este obligat să aplice garanțiile procedurale prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁷, precum și garanțiile procedurale cuprinse în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Acest cadru prevede obligația oficiului de a realiza investigații în mod obiectiv, imparțial și confidențial, căutând probe în favoarea și împotriva persoanei vizate, și de a desfășura activități de investigație pe baza unei autorizații scrise și în urma unui control al legalității. Oficiul trebuie să asigure respectarea drepturilor persoanelor vizate de investigațiile sale, inclusiv prezumția de nevinovăție și dreptul de a evita autoincriminarea. Atunci când sunt audiate, persoanele vizate au, printre altele, dreptul de a fi asistate de o persoană la alegerea lor, de a aproba procesul-verbal al audierii și de a utiliza oricare dintre limbile oficiale ale Uniunii. Persoanele vizate au, de asemenea, dreptul de a formula observații privind faptele cazului înainte de redactarea concluziilor.
- (16) Oficiul efectuează verificări și inspecții la fața locului, ceea ce îi permite să aibă acces la spațiile și documentele agenților economici în cadrul investigațiilor sale în cazuri de suspiciune de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. Acestea sunt efectuate în conformitate cu prezentul regulament și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, care, în unele cazuri, condiționează exercitarea acestor competențe de respectarea condițiilor prevăzute de dreptul național. În evaluarea sa, Comisia a constatat că măsura în care ar trebui să se aplice dreptul național nu este întotdeauna specificată, afectând astfel eficacitatea activităților de investigare ale oficiului.
- (17) Prin urmare, este necesar să se clarifice cazurile în care dreptul național ar trebui să se aplice în cursul investigațiilor desfășurate de oficiu, fără a modifica însă competențele de care dispune oficiul sau modul în care funcționează regulamentul în raport cu statele membre. Această clarificare reflectă hotărârea recentă a Tribunalului în cauza T-48/16, Sigma Orionis SA/Comisia Europeană.
- (18) Desfășurarea de către oficiu a verificărilor și a inspecțiilor la fața locului, în cazurile în care agentul economic vizat se supune controlului, ar trebui să facă exclusiv obiectul dreptului Uniunii. Acest lucru ar trebui să îi permită oficiului să își exercite competențele de investigare în mod eficace și coerent în toate statele membre, în scopul de a contribui la un nivel ridicat de protecție a intereselor financiare ale Uniunii pe întreg teritoriul Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
- (19) În situațiile în care oficiul trebuie să se bazeze pe asistența autorităților naționale competente, în special în cazul în care un agent economic se opune verificării și inspecției la fața locului, statele membre ar trebui să se asigure că acțiunea oficiului este eficace și să ofere asistența necesară în conformitate cu normele relevante ale dreptului procedural național.
- (20) Ar trebui introdusă în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 datoria agenților economici de a coopera cu oficiul. Această datorie este conformă cu obligația care le revine în temeiul Regulamentului (Euratom, CE) nr. 2185/96 de a permite accesul pentru efectuarea verificărilor și a inspecțiilor la fața locului la sedii, terenuri, mijloace de transport sau alte spații folosite în scopuri economice, precum și cu obligația

⁷

Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de către Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri, JO L 292, 15.11.1996, p. 2-5.

prevăzută la articolul 129⁸ din Regulamentul financiar potrivit căreia orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii, inclusiv în contextul investigațiilor efectuate de către oficiu.

- (21) În cadrul acestei obligații de cooperare, oficiul ar trebui să fie în măsură să solicite agenților economici care ar fi putut fi implicați în faptele care fac obiectul investigației sau care ar putea deține informații relevante să furnizeze informații relevante. Atunci când dau curs acestor solicitări, agenții economici nu sunt obligați să recunoască faptul că au comis o activitate ilegală, dar au obligația să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente, chiar dacă aceste informații ar putea fi folosite pentru a stabili existența unei activități ilegale comise de către aceștia sau de către un alt agent economic.
- (22) Agenții economici ar trebui să aibă posibilitatea să utilizeze oricare dintre limbile oficiale ale statului membru în care are loc verificarea, precum și dreptul de a fi asistați de către o persoană la alegerea lor, inclusiv de către un consilier juridic extern, în cursul verificărilor și al inspecțiilor la fața locului. Cu toate acestea, prezența unui consilier juridic nu ar trebui să reprezinte o condiție legală pentru validitatea verificărilor și a inspecțiilor la fața locului. Pentru a asigura eficacitatea verificărilor și a inspecțiilor la fața locului, în special în ceea ce privește riscul ca probele să dispară, oficiul ar trebui să poată avea acces la sedii, terenuri, mijloace de transport sau alte spații folosite în scopuri economice fără a aștepta ca agentul economic să-și consulte consilierul juridic. Înainte de a începe efectuarea verificării, oficiul ar trebui să acorde numai o perioadă de timp scurtă și rezonabilă pentru consultarea consilierului juridic. Orice astfel de perioadă trebuie limitată la minimum.
- (23) Pentru a asigura transparența, atunci când efectuează verificări și inspecții la fața locului, oficiul ar trebui să ofere agenților economici informații adecvate cu privire la obligația lor de a coopera și la consecințele unui refuz de a coopera, precum și cu privire la procedura aplicabilă verificării, inclusiv la garanțiile procedurale aplicabile.
- (24) În cadrul investigațiilor interne și, dacă este necesar, în cadrul investigațiilor externe, oficiul are acces la orice informații relevante deținute de instituții, organisme, oficii și agenții. Astfel cum se sugerează în evaluarea realizată de Comisie, este necesar să se clarifice faptul că acest acces ar trebui să fie posibil indiferent de suportul pe care sunt stocate aceste informații sau date, pentru a reflecta evoluția progresului tehnologic.
- (25) În scopul stabilirii unui cadru mai coerent pentru investigațiile oficiului, în situațiile în care nu se justifică existența unor norme divergente, normele aplicabile investigațiilor interne și externe ar trebui armonizate și mai mult, astfel încât să se elimine anumite inconsecvențe identificate în evaluarea Comisiei. De exemplu, ar trebui să se prevadă că rapoartele și recomandările redactate în urma unei investigații externe pot fi transmise instituției, organismului, oficiului sau agenției în cauză pentru a lua măsurile adecvate, astfel cum se întâmplă în cazul investigațiilor interne. Dacă este posibil, în conformitate cu mandatul său, oficiul ar trebui să sprijine instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză să ia măsurile necesare ca urmare a recomandărilor sale. Pentru a se asigura în continuare cooperarea dintre oficiu și instituții, organisme, oficii și agenții, oficiul ar trebui să informeze, dacă este cazul, instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză atunci când decide să nu deschidă o investigație externă, de

⁸ Articolul 129 va fi introdus în Regulamentul (UE) 2018/XX al Parlamentului European și a Consiliului (noul Regulament financiar), cu privire la care s-a ajuns la un acord politic și care se preconizează că va fi adoptat în lunile următoare.

exemplu atunci când o instituție, un organism, un oficiu sau o agenție a fost sursa informațiilor inițiale.

- (26) Oficiul ar trebui să dispună de mijloacele necesare pentru a urmări pista banilor în scopul descoperirii *modus operandi* tipic pentru numeroase comportamente frauduloase. În prezent, oficiul poate obține informații bancare relevante pentru activitatea sa de investigație deținute de instituții de credit în mai multe state membre, prin intermediul cooperării cu autoritățile naționale și al asistenței oferite de acestea. Pentru a asigura o abordare eficientă în întreaga Uniune, regulamentul ar trebui să prevadă obligația autorităților naționale competente de a furniza oficiului informații privind conturile bancare și conturile de plăți, ca parte a obligației lor generale de a acorda asistență. Această cooperare ar trebui, în principiu, să se realizeze prin intermediul unităților de informații financiare din statele membre. Atunci când acordă astfel de asistență oficiului, autoritățile naționale ar trebui să acționeze în conformitate cu dispozițiile relevante ale dreptului procedural național din statul membru în cauză.
- (27) Transmiterea timpurie a informațiilor de către oficiu în scopul adoptării măsurilor asigurătorii constituie un instrument esențial pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii. Pentru a asigura o cooperare strânsă în acest sens între oficiu și instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii, este necesar ca acestea din urmă să aibă posibilitatea de a consulta în orice moment oficiul în vederea luării unei decizii privind eventualele măsuri asigurătorii adecvate, inclusiv măsurile de salvagardare a probelor.
- (28) În prezent, rapoartele redactate de oficiu constituie probe admisibile în procedurile administrative sau penale în același mod și în aceleași condiții ca și rapoartele administrative redactate de inspectorii administrativi naționali. În evaluarea Comisiei s-a constatat că în unele state membre această regulă nu asigură în mod suficient eficacitatea activităților oficiului. Pentru a spori eficacitatea și utilizarea consecventă a rapoartelor oficiului, regulamentul ar trebui să prevadă admisibilitatea acestor rapoarte atât în cadrul procedurilor judiciare care nu sunt de natură penală în fața instanțelor naționale, cât și în cadrul procedurilor administrative din statele membre. Regula care prevede echivalența cu rapoartele redactate de inspectorii administrativi naționali ar trebui să continue să se aplice în cazul procedurilor judiciare naționale de natură penală. Regulamentul ar trebui să prevadă, de asemenea, admisibilitatea rapoartelor elaborate de oficiu în cadrul procedurilor administrative și judiciare la nivelul Uniunii.
- (29) Mandatul oficiului include protecția veniturilor la bugetul Uniunii obținute din resursele proprii bazate pe TVA. În acest domeniu, oficiul ar trebui să fie în măsură să sprijine și să completeze activitățile statelor membre prin intermediul investigațiilor efectuate în conformitate cu mandatul său, al coordonării autorităților naționale competente în cazuri complexe și transnaționale, precum și prin intermediul sprijinului și al asistenței oferite statelor membre și EPPO. În acest scop, oficiul ar trebui să fie în măsură să facă schimb de informații prin intermediul rețelei Eurofisc, instituită prin Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului⁹, în scopul de a promova și facilita cooperarea în lupta împotriva fraudei în domeniul TVA.
- (30) Serviciile de coordonare antifraudă ale statelor membre au fost introduse prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 pentru a facilita cooperarea eficientă și schimbul de informații, inclusiv informații de natură operațională, dintre oficiu și statele membre. În evaluare s-a concluzionat că acestea au avut o contribuție pozitivă la activitatea oficiului. S-a identificat, de asemenea, necesitatea ca rolul acestora să fie

⁹

Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului din 7 octombrie 2010 privind cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată, JO L 268, 12.10.2010, p. 1–18.

mai bine clarificat astfel încât să se asigure că oficiului i se acordă toată asistența necesară pentru a garanta că investigațiile sale sunt eficace, lăsând totodată organizarea și competențele serviciilor de coordonare antifraudă în responsabilitatea fiecărui stat membru. În această privință, serviciile de coordonare antifraudă ar trebui să fie în măsură să furnizeze, să obțină sau să coordoneze asistența necesară oficiului pentru ca acesta să își îndeplinească în mod eficace atribuțiile, înaintea, în timpul sau la sfârșitul unei investigații interne sau externe.

- (31) Datoria oficiului de a acorda statelor membre asistență în vederea coordonării acțiunilor acestora pentru protejarea intereselor financiare ale UE reprezintă un element-cheie al mandatului său de a sprijini cooperarea transfrontalieră dintre statele membre. Ar trebui stabilite norme mai detaliate pentru a facilita coordonarea activităților oficiului și cooperarea sa, în acest context, cu autoritățile statelor membre, cu țările terțe și cu organizațiile internaționale. Aceste norme ar trebui să se aplice fără a aduce atingere exercitării de către oficiu a competențelor conferite Comisiei prin dispoziții specifice care reglementează asistența reciprocă dintre autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre aceste autorități și Comisie, în special fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 515/97 al Consiliului¹⁰.
- (32) În plus, ar trebui ca oficiul să poată solicita asistență din partea serviciilor de coordonare antifraudă în contextul activităților de coordonare și ca serviciile de coordonare antifraudă să poată coopera între ele, astfel încât să se consolideze în continuare mecanismele disponibile pentru cooperarea în domeniul luptei antifraudă.
- (33) Având în vedere că obiectivul prezentului regulament de a consolida protecția intereselor financiare ale Uniunii prin adaptarea funcționării oficiului la instituirea EPPO și prin sporirea eficacității investigațiilor desfășurate de oficiu nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, ci poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, prin adoptarea de norme care să reglementeze relația dintre cele două oficii ale Uniunii și sporirea eficacității realizării de investigații de către oficiu în întreaga Uniune, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru intensificarea luptei împotriva fraudei, corupției și a oricăror alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii.
- (34) Prezentul regulament nu modifică responsabilitățile și competențele statelor membre de a lua măsuri pentru combaterea fraudei, corupției și a oricăror alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii.
- (35) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹ și a emis un aviz la¹².

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie 1997 privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol, JO L 82, 22.3.1997, p. 1–16.

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date, JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

¹² JO C ...

- (36) Prin urmare, Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 se modifică după cum urmează:

- (1) La articolul 1, se introduce următorul alineat (4a):

„(4a) Oficiul stabilește și menține o relație strânsă cu Parchetul European („EPPO”), care a fost instituit în cadrul cooperării consolidate prin Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului¹³. Această relație se bazează pe cooperarea reciprocă și pe schimbul de informații. Aceasta vizează, în special, asigurarea utilizării tuturor mijloacelor disponibile pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii prin complementaritatea mandatelor lor respective și prin sprijinul acordat de oficiu Parchetului European.

Cooperarea dintre oficiu și EPPO este reglementată prin articolele 12c-12f.”

- (2) La articolul 2, punctul 4 se înlocuiește cu următorul text:

«4. „investigații administrative” („investigații”) înseamnă orice inspecție, verificare sau alte măsuri luate de oficiu, în conformitate cu articolele 3 și 4, în vederea atingerii obiectivelor stabilite la articolul 1 și în vederea stabilirii, dacă este necesar, a naturii de abatere a activităților care fac obiectul investigației; aceste investigații nu afectează prerogativele EPPO sau ale autorităților competente ale statelor membre de a începe investigații penale;».

- (3) Articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 3

Investigațiile externe

1. În domeniul de aplicare definit la articolul 1 și la articolul 2 punctele 1 și 3, oficiul efectuează verificări și inspecții la fața locului în statele membre și, în conformitate cu acordurile de cooperare și asistență reciprocă și cu orice alt instrument juridic în vigoare, în țări terțe și în spațiile aferente organizațiilor internaționale.
2. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt efectuate în conformitate cu prezentul regulament și, în măsura în care un aspect nu este reglementat de prezentul regulament, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96.
3. Agenții economici trebuie să coopereze cu oficiul în cursul investigațiilor sale. Oficiul poate solicita informații verbale, inclusiv prin audieri, precum și informații scrise de la agenții economici.
4. Oficiul efectuează verificări și inspecții la fața locului pe baza prezentării unei autorizații scrise, în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din prezentul regulament și cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2185/96. Acesta informează agentul economic în cauză cu privire la procedura aplicabilă verificării,

¹³ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p.1).

inclusiv la garanțiile procedurale aplicabile, și la obligația de cooperare care îi revine agentului economic în cauză.

5. În exercitarea acestor competențe, oficiul respectă garanțiile procedurale prevăzute de prezentul regulament și de Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96. În cadrul efectuării unei verificări și inspecții la fața locului, agentul economic în cauză are dreptul să nu facă declarații autoincrimatoare și să fie asistat de o persoană la alegere. Atunci când face declarații în timpul verificărilor la fața locului, agentul economic trebuie să aibă posibilitatea de a utiliza oricare dintre limbile oficiale ale statului membru în care este situat. Dreptul de a fi asistat de o persoană la alegere nu împiedică accesul oficiului la spațiile de lucru ale agentului economic și nu întârzie nejustificat începerea verificării.

6. La cererea oficiului, autoritatea competentă a statului membru în cauză oferă personalului oficiului asistența necesară pentru a-și îndeplini sarcinile în mod eficace, astfel cum se specifică în autorizația scrisă menționată la articolul 7 alineatul (2).

Statul membru în cauză se asigură, în conformitate cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, că personalul oficiului are acces la toate informațiile și documentația referitoare la faptele care fac obiectul investigației care se dovedesc a fi necesare pentru desfășurarea eficace și eficientă a verificărilor și a inspecției la fața locului și că acesta își poate asuma custodia documentelor sau a datelor pentru a se asigura că nu există pericolul dispariției acestora.

7. În cazul în care agentul economic în cauză se supune unei verificări și inspecții la fața locului autorizate în temeiul prezentului regulament, articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 și articolul 6 alineatul (1) al treilea paragraf și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2185/96 nu se aplică, în măsura în care dispozițiile respective impun respectarea legislației naționale și pot face ca accesul oficiului la informații și documentație să fie limitat la condițiile aplicabile inspectorilor administrativi naționali.

În cazul în care personalul oficiului constată că un agent economic se opune unei verificări sau inspecții la fața locului autorizate în temeiul prezentului regulament, statul membru în cauză îi furnizează asistența necesară din partea autorităților de aplicare a legii, astfel încât oficiul să își poată efectua cu eficacitate și fără întârzieri inutile verificarea sau inspecția la fața locului.

Atunci când furnizează asistență în conformitate cu prezentul alineat sau cu alineatul (6), autoritățile naționale competente acționează în conformitate cu normele procedurale naționale aplicabile autorității naționale competente în cauză. În cazul în care asistența respectivă necesită o autorizare din partea unei autorități judiciare în conformitate cu legislația națională, se solicită această autorizare.

8. Ca parte a funcției sale de investigare, oficiul efectuează verificările și inspecțiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 și în normele sectoriale menționate la articolul 9 alineatul (2) din același regulament în statele membre și, în conformitate cu acordurile de cooperare și asistență reciprocă și cu orice alt instrument juridic în vigoare, în țări terțe și în spațiile aferente organizațiilor internaționale.
9. În cursul unei investigații externe, oficiul poate avea acces la orice informații și date relevante, indiferent de suportul pe care sunt stocate, deținute de instituțiile, organismele, oficiile și agențiile care au legătură cu faptele care fac obiectul

investigației, atunci când acest lucru este necesar pentru a stabili dacă s-a produs un act de fraudă, de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În acest sens, se aplică articolul 4 alineatele (2) și (4).

10. Fără a aduce atingere articolului 12c alineatul (1), în cazul în care, înainte de adoptarea unei decizii cu privire la începerea sau nu a unei investigații externe, oficiul tratează informații care sugerează existența unui act de fraudă, de corupție sau a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, acesta poate informa autoritățile competente din statele membre în cauză și, dacă este necesar, instituțiile, organismele, oficiile și agențiile în cauză.

Fără a aduce atingere normelor sectoriale menționate la articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95, autoritățile competente din statele membre în cauză se asigură că se iau măsurile adecvate, la care oficiul poate lua parte, cu respectarea legislației naționale. La cerere, autoritățile competente ale statelor membre în cauză informează oficiul cu privire la măsurile luate și la constatările lor făcute pe baza informațiilor menționate la primul paragraf din prezentul alineat.”

- (4) Articolul 4 se modifică după cum urmează:

- (a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) În cursul investigațiilor interne:

- (a) oficiul are dreptul de acces imediat și inopinat la orice informații și date relevante, indiferent de suportul pe care sunt stocate, deținute de instituții, organisme, oficii și agenții și la spațiile acestora. Oficiul este împuternicit să cerceteze conturile instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor. Oficiul poate face copii și poate să obțină extrase după orice document sau conținuturile oricăror medii de stocare a datelor deținute de către instituții, organisme, oficii și agenții și, în cazul în care este necesar, să își asume custodia acestor documente sau date pentru a se asigura că nu există pericolul dispariției acestora;
- (b) oficiul poate solicita informații verbale, inclusiv prin audieri, precum și informații scrise de la funcționari, alți agenți, membrii instituțiilor sau organismelor, șefii oficiilor sau agențiilor sau membri ai personalului.”;

- (b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În conformitate cu articolul 3, oficiul poate efectua verificări și inspecții la fața locului în spațiile agenților economici pentru a obține accesul la informații relevante pentru faptele care fac obiectul unei investigații interne.”;

- (c) la alineatul (8), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Fără a aduce atingere articolului 12c alineatul (1), în cazul în care, înainte de adoptarea unei decizii cu privire la începerea sau nu a unei investigații interne, oficiul tratează informații care sugerează existența unui act de fraudă, corupție sau a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, acesta poate informa instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză. La cerere, instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză informează oficiul cu privire la măsurile luate și la constatările sale făcute pe baza acestor informații.”.

(5) Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), prima teză se înlocuiește cu următorul text:

„Fără a aduce atingere articolului 12d, directorul general poate începe o investigație atunci când există o suspiciune suficientă, care se poate baza și pe informații furnizate de orice parte terță sau pe informații anonime, privind existența unui act de fraudă, de corupție sau a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii.”;

(b) la alineatul (3) se adaugă următoarea teză:

„Prezentul alineat nu se aplică investigațiilor efectuate de EPPO în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939.”;

(c) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) În cazul în care directorul general decide să nu înceapă o investigație externă, acesta poate transmite de îndată orice informație relevantă autorităților competente ale statului membru în cauză pentru a lua măsuri adecvate, după caz, în conformitate cu legislația Uniunii și cu legislația națională. Dacă este necesar, oficiul informează și instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză.”.

(6) Articolul 7 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (3), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Autoritățile competente ale statelor membre acordă asistența necesară pentru a permite personalului oficiului să își îndeplinească îndatoririle prevăzute de prezentul regulament cu eficacitate și fără întârzieri nejustificate.”;

(b) la alineatul (3) se adaugă următorul al doilea paragraf:

„La cererea oficiului, în legătură cu faptele care fac obiectul investigației, unitățile de informații financiare instituite în temeiul Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁴ și alte autorități competente relevante din statele membre trebuie să îi pună la dispoziție următoarele:

(a) informațiile menționate la [articolul 32a alineatul (3)] din Directiva (UE) 2015/849¹⁵;

(b) atunci când acest lucru este strict necesar în scopul investigației, evidența tranzacțiilor.”;

(c) la alineatul (3) se adaugă următorul al treilea paragraf:

„Atunci când acordă asistență în conformitate cu paragrafele anterioare, autoritățile naționale competente acționează în conformitate cu normele procedurale naționale aplicabile autorității naționale competente în cauză.”;

¹⁴ Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73).

¹⁵ Articolul 32a alineatul (3) va fi introdus în Directiva (UE) 2015/849 prin Directiva (UE) 2018/XX a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2015/849, cu privire la care s-a ajuns la un acord politic la 19 decembrie 2017 și despre care se preconizează că va fi adoptată în lunile următoare.

(d) la alineatul (6), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Pe lângă dispozițiile de la primul paragraf, instituția, organismul, oficiul sau agenția în cauză poate consulta oricând oficiul pentru a lua, în strânsă cooperare cu oficiul, măsuri asigurătorii, inclusiv măsuri de salvagardare a probelor, și informează neîntârziat oficiul în legătură cu respectiva decizie.”;

(e) alineatul (8) se înlocuiește cu următorul text:

„(8) În cazul în care o investigație nu poate fi încheiată în termen de 12 luni de la începerea acesteia, directorul general, la sfârșitul perioadei de 12 luni și ulterior la fiecare șase luni, înaintează rapoarte Comitetului de supraveghere, indicând motivele și, după caz, măsurile de remediere preconizate în vederea accelerării investigației.”.

(7) Articolul 8 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) se adaugă următorul paragraf:

„În cazul în care instituțiile, organismele, oficiile și agențiile transmit EPPO rapoarte în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) 2017/1939, acestea pot, alternativ, să transmită oficiului o copie a raportului transmis EPPO.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Instituțiile, organismele, oficiile și agențiile și, cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de legislația națională, autoritățile competente ale statelor membre, la cererea oficiului sau din proprie inițiativă, transmit oficiului orice documente sau informații pe care le dețin care sunt legate de o investigație a oficiului aflată în desfășurare.

Înainte începerii unei investigații, acestea transmit, la cererea oficiului, orice documente sau informații pe care le dețin care sunt necesare pentru a evalua acuzațiile sau a aplica criteriile pentru începerea unei investigații, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (1).”;

(c) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Instituțiile, organismele, oficiile, agențiile și, cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de legislația națională, autoritățile competente ale statelor membre transmit oficiului orice alte documente sau informații considerate relevante pe care le dețin în legătură cu combaterea actelor de fraudă, de corupție și a oricăror alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii.”;

(d) se adaugă următorul alineat (4):

„(4) Prezentul articol nu se aplică EPPO în ceea ce privește infracțiunile referitor la care acesta ar putea să își exercite competența în conformitate cu articolele 22 și 25 din Regulamentul (UE) 2017/1939.

Acest lucru nu aduce atingere posibilității ca EPPO să furnizeze oficiului informațiile relevante privind cazurile, în conformitate cu articolul 34 alineatul (8), articolul 36 alineatul (6), articolul 39 alineatul (4) și articolul 101 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) 2017/1939.”.

(8) Articolul 9 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (4), al treilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În cazurile justificate în mod corespunzător în care este necesar să se păstreze confidențialitatea investigației și/sau care implică utilizarea de proceduri de investigație care țin de competența EPPO sau a unei autorități judiciare naționale, directorul general poate decide să amâne îndeplinirea obligației de a invita persoana vizată să își prezinte observațiile.”.

(9) Articolul 10 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (4), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Oficiul desemnează un responsabil cu protecția datelor în conformitate cu dispozițiile articolului 24 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.”.

(10) Articolul 11 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Raportul poate fi însoțit de recomandările directorului general cu privire la acțiunile care urmează a fi întreprinse. Aceste recomandări indică, după caz, orice acțiune disciplinară, administrativă, financiară și/sau judiciară din partea instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor și din partea autorităților competente ale statelor membre în cauză și precizează, în mod special, sumele estimate care urmează a fi recuperate, precum și încadrarea juridică preliminară a faptelor constatate.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) La redactarea acestor rapoarte și recomandări, se iau în considerare dispozițiile relevante din legislația Uniunii și, în măsura în care sunt aplicabile, dispozițiile relevante din legislația națională a statului membru respectiv.

După o simplă verificare a autenticității acestora, rapoartele redactate pe această bază constituie probe admisibile în cadrul procedurilor judiciare fără caracter penal în fața instanțelor naționale și în cadrul procedurilor administrative în statele membre.

Rapoartele redactate de oficiu constituie probe admisibile în procedurile penale ale statului membru în care utilizarea acestora se dovedește necesară, în același mod și în aceleași condiții ca și rapoartele administrative redactate de inspectorii administrativi naționali. Acestea sunt supuse aceluiași reguli de evaluare ca și cele aplicabile rapoartelor administrative redactate de către inspectorii administrativi naționali și au aceeași valoare probatorie ca și rapoartele respective.

Statele membre transmit oficiului orice norme ale legislației naționale relevante în sensul celui de al treilea paragraf.

Rapoartele redactate de oficiu constituie probe admisibile în cadrul procedurilor judiciare în fața instanțelor Uniunii și în cadrul procedurilor administrative în Uniune.”;

(c) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Rapoartele și recomandările redactate în urma unei investigații externe și orice documente conexe relevante sunt transmise autorităților competente ale statelor membre în cauză, în conformitate cu normele privind investigațiile externe, și, după caz, instituției, organismului, oficiului sau agenției în cauză. Instituția, organismul, oficiul sau agenția respectivă ia măsurile pe care le

impun rezultatele investigației externe și raportează aceste măsuri oficiului în termenul stabilit în recomandările care însoțesc raportul și, în plus, la cererea oficiului.”.

(11) Articolul 12 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) se adaugă următoarea teză:

„Acesta poate, de asemenea, să transmită informații instituției, organismului, oficiului sau agenției în cauză.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Cu excepția cazului în care acest lucru este interzis de legislația națională, autoritățile competente ale statului membru în cauză informează oficiul fără întârziere, din proprie inițiativă sau la cererea oficiului, asupra măsurilor luate pe baza informațiilor care le-au fost transmise în temeiul prezentului articol.”;

(c) se adaugă următorul alineat (5):

„(5) Din proprie inițiativă sau la cerere, oficiul poate face schimb de informații relevante cu rețeaua Eurofisc instituită prin Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului¹⁶.”.

(12) Se introduc următoarele articole:

„Articolul 12a

Serviciile de coordonare antifraudă din statele membre

1. În sensul prezentului regulament, statele membre desemnează un serviciu („serviciul de coordonare antifraudă”) pentru a facilita cooperarea efectivă și schimbul de informații, inclusiv informații de natură operațională, cu oficiul. După caz, în conformitate cu legislația națională, serviciul de coordonare antifraudă poate fi considerat autoritatea competentă în sensul prezentului regulament.
2. La cererea oficiului, înainte de adoptarea unei decizii cu privire la începerea sau nu a unei investigații, precum și în timpul sau după încheierea unei investigații, serviciile de coordonare antifraudă furnizează, obțin sau coordonează asistența necesară pentru ca oficiul să își îndeplinească sarcinile în mod eficace. Această asistență include, în special, asistența furnizată de autoritățile naționale competente în conformitate cu articolul 3 alineatele (6) și (7), articolul 7 alineatul (3) și articolul 8 alineatele (2) și (3).
3. Oficiul poate solicita asistența serviciilor de coordonare antifraudă atunci când desfășoară activități de coordonare în conformitate cu articolul 12b, inclusiv, după caz, cooperarea orizontală și schimbul de informații între serviciile de coordonare antifraudă.

Articolul 12b

Activități de coordonare

1. În temeiul articolului 1 alineatul (2), oficiul poate organiza și facilita cooperarea dintre autoritățile competente ale statelor membre, instituții, organisme, oficii și agenții, precum și, în conformitate cu acordurile de cooperare și asistență reciprocă și

¹⁶ Regulamentul (UE) nr. 904/2010 al Consiliului din 7 octombrie 2010 privind cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată (JO L 268, 12.10.2010, p. 1).

cu orice alt instrument juridic în vigoare, autoritățile țărilor terțe și organizațiile internaționale. În acest scop, autoritățile participante și oficiul pot culege, analiza și face schimb de informații, inclusiv informații operaționale. Personalul oficiului poate însoți autoritățile competente care desfășoară activități de investigare, la cererea acestor autorități. Se aplică articolul 6, articolul 7 alineatele (6) și (7), articolul 8 alineatul (3) și articolul 10.

2. Oficiul poate întocmi un raport privind activitățile de coordonare desfășurate și îl poate transmite, după caz, autorităților naționale competente și instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor în cauză.
3. Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere exercitării de către oficiu a competențelor conferite Comisiei prin dispoziții specifice care reglementează asistența reciprocă dintre autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre aceste autorități și Comisie.
4. Oficiul poate participa la echipe comune de anchetă înființate în conformitate cu legislația Uniunii aplicabilă și, în acest cadru, poate face schimb de informații operaționale dobândite în temeiul prezentului regulament.

Articolul 12c

Raportarea transmisă EPPO privind comportamentele infracționale referitor la care acesta ar putea să își exercite competența

1. Oficiul raportează EPPO, fără întârzieri nejustificate, orice comportament infracțional referitor la care EPPO ar putea să își exercite competența în conformitate cu articolul 22 și articolul 25 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) 2017/1939. Raportul este trimis, indiferent de etapă, înainte sau în cursul unei investigații a oficiului.
2. Raportul conține, cel puțin, o descriere a faptelor, inclusiv o evaluare a prejudiciului cauzat sau care riscă să fie cauzat, eventuala încadrare juridică și orice informație disponibilă cu privire la potențialele victime, persoanele suspectate și alte persoane implicate.
3. Oficiul nu este obligat să raporteze EPPO acuzații vădit nefondate.
În cazurile în care informațiile primite de oficiu nu cuprind elementele menționate la alineatul (2) și în care oficiul nu are nicio investigație în curs, oficiul poate efectua o evaluare preliminară a acuzațiilor. Evaluarea se efectuează rapid și, în orice caz, în termen de două luni de la primirea informațiilor. În cursul acestei evaluări se aplică articolul 6 și articolul 8 alineatul (2).
În urma acestei evaluări preliminare, oficiul raportează EPPO în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1).
4. În cazul în care comportamentul menționat la alineatul (1) iese la iveală în cursul unei investigații a oficiului și EPPO inițiază o investigație în urma raportului, oficiul nu își continuă investigația cu privire la aceleași fapte decât în conformitate cu articolele 12e sau 12f.

În scopul aplicării primului paragraf, oficiul verifică, în conformitate cu articolul 12g alineatul (2), cu ajutorul sistemului EPPO de gestionare a cazurilor, dacă EPPO desfășoară o investigație. Oficiul poate solicita informații suplimentare de la EPPO. EPPO răspunde unei astfel de solicitări în termen de 10 zile lucrătoare.

5. Instituțiile, organisme, oficiile și agențiile pot solicita oficiului să efectueze o evaluare preliminară a acuzațiilor care le-au fost raportate. În scopul acestor cereri se aplică alineatul (3).
6. În cazul în care, în urma raportului transmis EPPO în conformitate cu prezentul articol, oficiul își încheie investigația, articolul 9 alineatul (4) și articolul 11 nu se aplică.

Articolul 12d

Nesuprapunerea investigațiilor

Directorul general nu începe o investigație în conformitate cu articolul 5 în cazul în care EPPO desfășoară o investigație privind aceleași fapte decât în conformitate cu articolele 12e sau 12f.

În scopul aplicării primului paragraf, oficiul verifică, în conformitate cu articolul 12g alineatul (2), cu ajutorul sistemului EPPO de gestionare a cazurilor, dacă EPPO desfășoară o investigație. Oficiul poate solicita informații suplimentare de la EPPO. EPPO răspunde unei astfel de solicitări în termen de 10 zile lucrătoare.

Articolul 12e

Sprijinul oficiului pentru EPPO

1. În cursul unei investigații desfășurate de EPPO și la cererea formulată de EPPO în conformitate cu articolul 101 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2017/1939, oficiul, în conformitate cu mandatul său, acordă sprijin sau completează activitatea EPPO, în special prin:
 - (a) furnizarea de informații, analize (inclusiv analize criminalistice), expertiză și sprijin operațional;
 - (b) facilitarea coordonării de acțiuni specifice ale autorităților administrative naționale competente și ale organismelor Uniunii;
 - (c) desfășurarea de investigații administrative.
2. În temeiul alineatului (1), cererea se transmite în scris și indică măsura sau măsurile pe care EPPO îi solicită oficiului să o (le) întreprindă și, după caz, calendarul preconizat pentru întreprinderea măsurii (măsurilor) respective. Cererea conține informații despre investigația EPPO, în măsura în care acestea sunt relevante pentru scopul cererii. După caz, oficiul poate solicita informații suplimentare.

Articolul 12f

Investigații complementare

1. În cazuri justificate în mod corespunzător în care EPPO desfășoară o investigație, dacă directorul general consideră că ar trebui începută o investigație în conformitate cu mandatul oficiului cu scopul de a facilita adoptarea de măsuri asigurătorii sau de măsuri financiare, disciplinare sau administrative, oficiul informează EPPO în scris, indicând natura și scopul investigației.

În termen de 30 de zile de la primirea acestei informații, EPPO poate formula obiecții cu privire la începerea unei investigații sau la întreprinderea anumitor măsuri referitoare la investigație, în cazul în care este necesar pentru a nu periclita propria investigație sau urmărire penală și atât timp cât aceste motive subzistă. EPPO

informează oficiul fără întârzieri nejustificate atunci când motivele obiecției încetează să se mai aplice.

În cazul în care EPPO nu formulează obiecții în termenul menționat la paragraful anterior, oficiul poate începe o investigație pe care o desfășoară în strânsă consultare cu EPPO.

Oficiul își suspendă sau își întrerupe investigația ori se abține de la efectuarea anumitor acte referitoare la investigație în cazul în care EPPO se opune ulterior, din aceleași motive ca cele menționate la al doilea paragraf.

2. În cazul în care EPPO informează oficiul, în răspunsul la o cerere de informații transmisă în conformitate cu articolul 12d, că nu efectuează o investigație și apoi începe o investigație a acelorași fapte, EPPO informează oficiul fără întârziere. În cazul în care, după primirea acestor informații, directorul general consideră că investigația începută de oficiu ar trebui continuată cu scopul de a facilita adoptarea de măsuri asigurătorii sau de măsuri financiare, disciplinare sau administrative, se aplică alineatul (1).

Articolul 12g

Acorduri de lucru și schimbul de informații cu EPPO

1. În cazul în care este necesar pentru a facilita cooperarea cu EPPO, astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (4a), oficiul stabilește de comun acord cu EPPO acorduri administrative. Aceste acorduri de lucru pot stabili detaliile practice pentru schimbul de informații, inclusiv de date cu caracter personal, informații operaționale, strategice sau tehnice și informații clasificate. Acordurile de lucru includ dispoziții detaliate privind schimbul continuu de informații la primirea și verificarea acuzațiilor de către ambele oficii.
2. Oficiul are acces indirect la informațiile din sistemul EPPO de gestionare a cazurilor, pe baza unui sistem de tip răspuns pozitiv/negativ (*hit/no hit*). Ori de câte ori se obține o concordanță între datele introduse de către oficiu în sistemul de gestionare a cazurilor și datele deținute de EPPO, faptul că există o concordanță este comunicat atât către EPPO, cât și către oficiu. Oficiul ia măsurile necesare pentru a permite EPPO accesul la informațiile din sistemul său de gestionare a cazurilor, pe baza unui sistem de tip răspuns pozitiv/negativ (*hit/no hit*).".

- (13) Articolul 16 se modifică după cum urmează:

- (a) la alineatul (1), a treia teză se înlocuiește cu următorul text:

„Reprezentanți ai Curții de Conturi, EPPO, Eurojust și/sau Europol pot fi invitați să participe pe bază ad hoc, la cererea Parlamentului European, a Consiliului, a Comisiei, a directorului general sau a Comitetului de supraveghere.”;

- (b) la alineatul (2), litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) cadrul relațiilor dintre oficiu și instituții, organisme, oficii și agenții, în special EPPO;”.

- (14) Articolul 17 se modifică după cum urmează:

- (a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Directorul general nu solicită și nu primește instrucțiuni de la niciun guvern sau instituție, organism, oficiu sau agenție în îndeplinirea îndatoririlor

sale în legătură cu începerea și efectuarea de investigații externe ori interne, cu activitățile de coordonare sau cu redactarea de rapoarte în urma acestor investigații ori activități de coordonare. În cazul în care directorul general consideră că o măsură luată de Comisie pune în discuție independența sa, acesta informează imediat Comitetul de supraveghere și decide dacă să intențeze sau nu o acțiune împotriva Comisiei la Curtea de Justiție.”;

- (b) la alineatul (5), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:
„(b) cazurile în care s-au transmis informații autorităților judiciare ale statelor membre și EPPO;”;
- (c) la alineatul (8) primul paragraf, se adaugă următoarea literă (e):
„(e) relațiile cu EPPO.”.

Articolul 2

1. Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
2. Articolele 12c - 12f menționate la articolul 1 punctul 12 se aplică de la data stabilită în conformitate cu articolul 120 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2017/1939.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*